

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP

X. évfolyam 117. szám

Szombat

Debrecen, 1940 május 25

Néhány napon belül két oldalról indul meg a szövetséges haderő nagyszabásúnaak szánt ellentámadása

A francia főváros bekerítését és támadását készíti elő a német hadvezetőség — A körülzárt tengerparti szövetséges haderő az ostromgyűrűből tengeri úton nem tud kijutni — Franciaország nem készült fel kellőképpen a háborúra, de annál jobban felkészült Németország

Reynaud miniszterelnök kivizsgálhatja a sorozatos vereségek okait

A Német Távirati Iroda haterőri jelentése szerint az Észak-francia, belga területen a kialakult helyzet megítélésénél két tény különösen említésre méltó. A gyalogsági hadosztályok támadó teljesítménye ezeket legalább is ugyanolyan erős ellenféllel szemben dobták harcba, és a német gyorsmozgású kötelek mozgékony irányítása. A német gyalogság néhány harcokban a Schelde-átláson túlra szorította vissza a makacsul védekező ellenfelet, amely bizott jól megerősített vízakadályában, áttörte a Genttől keletre lévő erődítményt és behatolt Gent városába. Miután Genttől délre leküzdötték a Schelde állást, sikerült előretörniük a Lys nyugati partjára. A nyugati támadás megindítása óta eltelt 14 nap alatt a német gyalogság éppen az arcvonal északi szárnyán az ellenség főerőivel folytatott harcokban bizonyította be a német kiképzés és támadó szellem fölényét, még a válogatott számbeli fölényben lévő ellenséges erőkkel szemben is.

Ugyanezt lehet mondani a Sedantól keletre a Maas mellett folyó harcokról is. Különös figyelmet érdemel a gyorsmozgású kötelek mozgékony vezetése is, amelyek eleinte nyugati irányban a Somme mentén törtek előre a Csatornáig, aztán védelmi vonalat alkottak Dél felé, ezzel azonban szinte egyidejűleg lényeges erőkkel már Észak felé is támadtak.

Csupán valamennyi fegyvernem közös latbavetésének volt köszönhető, hogy sikerült megakadályozni az ellenfél kitérését. Az ellenség körülzárása első napjaiban számbeli fölényben volt és még semmit sem veszített; a harci értékéből. Bár a légi haderő azonnal hevesen támadta az ellenség egyes kötelei között összekötő és utánpótló utakat, az ellenséges hadvezetőség mégis jelentékeny erőket különösen gépesített és mechanizált egységeket tudott a harcba

vetni. Valamennyi kitérés kísérlet csődöt mondott a német csapatok elszánt magatartása következtében. Időközben aztán a nyugatra előretolt ékben is megváltozott az erőviszony a németek javára. Gyalog-

hadosztályok utánpótlásával elértük, az erőviszony kiegyenlítését, ami helyenként már fölényre is változott. A tengely megerősítésével most jobban érvényesül a gyors előretörés, Boulogne és Calais felé. (Magyar Távirati Iroda.)

Német előkészületek Páris bekerítésére

Róma, május 24. A Popolo di Róma haditudósítója szerint az angolok egy ideig valószínűleg nyugodtan aludhatnak, a német ejtőernyősöktől.

Az Anglia elfoglalására irányuló német tervet valamennyi angol katonai partvidéki berendezés és katonai kikötő elpusztítása előzi meg.

A németek arra készülnek, hogy hatalmas horderejű ágyukat helyeznek el a belga és a francia partvidéken, ahonnan Anglia partjait

fogják bombázni.

A Stampa a Stratégiai helyzet vizsgálata alapján kijelenti, hogy a német támadás jelenlegi célja nemcsak a La Manche csatorna kikötőinek elérése, hanem az is, hogy a francia hadsereg részéről délről újabb támadó hadműveleteket vivjon ki, amelyekre újabb súlyos csapással válaszolhat.

A lap megjegyzi, hogy a német főparancsnokság egyúttal Párisz bekerítését és támadását is előkészíti. (MTI.)

Szorongatott helyzetben van a körülzárt szövetséges haderő

Berlin, május 24. Német katonai körökben megálapítják, hogy a Flandriában körülzárt szövetséges haderők az erős német ostromgyűrűből a tengeri úton sem tudnak már kijutni. A német zuhanóbombázók Ostende, Dunkirchen, Calais, Boulogne, és Dieppe kikötő berendezéseit is máris annyira tönkretették, hogy

a behajózási kérések elve meghíusítottak.

A La Manche csatorna kikötői ezentúl még sokkal közelebb fekszenek a német légitámpontokhoz, tehát minden lehetőség adva van, hogy a zuhanóbombázókat ugyanolyan tömegben vessék harcba mint annakidején Norvégiában. (NST.)

—0—

Rövidesen megindul a szövetségesek ellentámadása

London, május 24. A légügyi minisztérium közleménye szerint az angol légi haderő harci repülőgépei csütörtökön délelőtt több mint 20 ellenséges repülőgépet lőttek le és legalább 25 más ellenséges repülőgépet komolyan megrongáltak. Az angol gépek közül 8 lezuhant, illetve nem tért vissza. Négy másik an-

gol repülőgép kényszerleszállást végzett.

A Reuter Iroda katonai tudósítója szerint rendkívüli nagy jelentősége van annak, hogy az angolok a Schelde folyón Aádenarde mellett átkeltek német egységeket visszaverték és hogy az arcvonalnak ezt a részét szilárdan megerősítették. Az itteni átkelés veszé-

lyé ugyanis igen fenyegető volt és azt célozta, hogy a szövetségesek összeköttetéseit északon megbénítsa. A jelentés szerint a helyzet nagyon komoly.

Még néhány napig eltart, míg a szövetségesek ellentámadással éreztetik hatásukat.

Az ellentámadások valószínűleg kétoldalról indulnak meg.

Nagyobbszabású ellenműveletekre mindaddig nem kerülhet sor amíg Weygand nem készült el a terveivel. (MTI.)

A vereségek okait kutatják a franciák

Az olasz lapok arra a körülményre vezetnek vissza a nyugati hatalmak sorozatos vereségeit, hogy — mint a félhivatalos Giornale d'Italia írja — Anglia, Franciaország meg voltak győződve a gazdasági ostromzár feltétlen eredményességéről bizonyosra vették, hogy Németország előbb utóbb magától összeomlik.

A Lavoro Fascista párizsi tudósítójának jelentése szerint Reynaud miniszterelnök pár nappal ezelőtt elrendelte, hogy meg kell vizsgálni, hogy mi okozta a sorozatos vereségeket.

A vizsgálat a következő megálapításokra vezetett: 1 francia katona meg van győződve arról, hogy ezt a háborút a szövetkezett hatalmak harc nélkül fogják megnyerni. 2, Franciaország nem készült fel kellőképpen a háborúra, 3, Az új német haditechnika meglepte a francia parancsnokságot és a csapatokat. 4, A Somme—Aisne és Oise-szakasz hadseregparancsnokságai súlyos mulasztásokat követtek el, 5, A főparancsnokság tulbecsülte magát és 6 Gamelin tábornokban nem volt meg a kelletéggé. Ma már mindenki beismeri, hogy Franciaország nem készült fel kellőképpen a háborúra, de annál jobban felkészült Németország.

Berlin: A „Berliner Börsenzeitung” jelentést közöl az árdrágítók, rémhírtérjesztők és külföldi propagandaügynökök ellen Budapesten elrendelt razziákról és szoros letartóztatásokról.

Vatikánváros: XII. Pius pápa esütörtökön fogadta Taylort, Roosevelt vatikáni rendkívüli kiküldöttet.

Kairo: Az egyiptomi kormány újabb intézkedéseket hozott a közrend fenntartására. Megtiltották reggel 5 órától délután 5 óráig a járás-kelést a nagyobb hidakon, és a folyómenti gátakon. A Nilus hidjain sem járókelők sem pedig járművek nem állhatnak meg.

Belgrád: A horvát bánóság közlése válaszával kapcsolatban Macsek miniszterelnökhelyettes a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a választások eredménye bizonyítja, hogy a horvát bánóság lakosságának 99 százaléka fenntartás nélkül helyesli a szerb-horvát megegyezést.

Ankara. Megerősítik, hogy a miniszterelnök döntése nyomán semmiféle kivétel nem engedélyeznek mindaddig, amíg a rendkívüli viszonyok véget nem vetnek.

Canberra: Az ausztráliai kormány május 27-re betiltott a kilenc kommunista lap megjelenését.

London: Hire jár, hogy Sir Samuel Hoare volt légügyi miniszter külön megbízással nagyköveti minőségben Madridba megy.

Belgrád: A jugoszláv-német gazdasági megbeszélések a végük felé közelednek és előreláthatólag a hét végére be is fejeződnek.

Athén: A külföldi husbehozatal korlátozása céljából a kormány elhatározta, hogy az egész ország területén hetenként csak kétszer szabad húst fogyasztani.

Szlovákia nyugati részében a felhőszakadások igen jelentős károkat okoztak.

Betegsége miatti elkeseredésében felakasztotta magát

A Palota utca 42 számú háznak az udvarán Zima András Máv. alkalmazott az udvar kátulsó részén a létrafckára felakasztva magát s mire rátaláltak a 41 éves emberre, már nem lehetett rajta segíteni, mert meghalt. Az öngyilkosságról értesítették a csendőrséget és a nyomozást megindították. A csendőrök megállapították,

hogy az utóbbi időben Zima Andrásnak az idegeivel volt baja és orvossal is kezelte magát. Allapota azonban semmit sem javult, és ez annyira elkeserítette, hogy kiment a ház mögé és ott a létra legmagassabb fokára felakasztotta magát. A csendőrség az öngyilkosságról jelentést tett a királyi ügyészségnek.

Franzia nők katonai segédszolgálatára

A francia kormány elrendelte egy női alakulat megalakulását. A női alakulat tagjai legalább egy évi szolgálatra kötelezettséget vállalnak. Meghatározott esetekben az alakulat tagjai egyenruhát viselnek. Az új alakulat tagjai huszonegy ötvenöt év közötti francia

nők. A női tagokat vagy az ország belsejében teljesítendő munkákra, vagy a hadisívekben segédszolgálatra a törzskarok mellett, vagy pedig egyeseket csapatteknél, valamint egészségügyi segédszolgálatban alkalmazták. (Magyar Távirati Iroda.)

Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő európai hírű!

Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő. Páratlanul eredményes fürdő, ivó- és belélegzőkurák. A szoboszlói „GYÓGYVIZ” és a szénsavval telített „HAJDÚVIZ” mindenütt kapható. A fürdőt Hajdúszoboszló 73 és 78 fokban sós, jódos, brómos, hidrocarbonátos hévízre táplálják. 3000 liter forróvíz percenként.

Magyar és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál az Igazgatóság

Egyhónapos időtartamuk a romániai behívások

Bukarest, május 24. A lapok közleménye szerint a vezérkar által elrendelt újabb behívások csupán 30 napra szólnak és céljuk az, hogy a tartalékos tisztikaral és legénységgel megismertessék az új hadianyagot. (NST.) A román részleges mozgósítás nem keltett nyugtalanságot Bulgáriában s illetékes helyen kijelentették, hogy Bulgária tovább

ra is nyugalommal figyeli az eseményeket, mert tudatában van annak, hogy a maga részéről nem szolgáltatott semmiféle okot ilyen román intézkedésre. Bulgária ezen túl is békepolitikát akar folytatni s nem tervez akciót szomszédai ellen. Az ország lábhozott fegyverrel várja az eseményeket és nem ad okot semmiféle bonyodalomra.

Teleki Pál miniszterelnök ma este nagy beszédet mond

Gróf Teleki Pál miniszterelnök ma este a Keresztény Nemzeti Liga közgyűlésén felszólal. A miniszterelnök hosszabb és fontos politikai kijelentéseket tartalmazó beszédet mond. Természetesen a miniszterelnök nyilatkozata elé a politikai világ minden oldalán nagy érdeklődéssel tekintenek. A pénteki nap folyamán a kormányelnök több politikussal és vezető tiszttel

vel tárgyalt, majd a délután öt órakor kezdődő minisztertanácson elnökölt. A minisztertanácson a Sándorpalotában a kormánynak valamennyi tagja megjelent Hóman Bálint vallás és közoktatásügyi miniszter beszámolt olaszországi utjáról és a Velencében folytatott magyar-olasz kulturális megbeszélésekről. Ezután Csáky István gróf elő-

Most jelent meg

dr. DULIN ELEK miniszteri tanácsosnak, a m. kir. miniszterelnöki sajtóosztály helyettes vezetőjének h e z a g p ö t l ő k ö n y v e :

A Hatályos Magyar Sajtójog

A R A : című nagyszabású munka a megfelelő magyarázatokkal a Sajtókamara kiadásában. — Ez a mű nemcsak a sajtót és a jogásztársadalmat érdekli, hanem azokat a vállalatokat és intézményeket is, amelyeknek bármilyen kapcsolatuk van a sajtóhoz. 5 PENGŐ.

A P O L L O

FILMSZÍNHÁZ

Az idei szezon legötletesebb magyar vigjátéka:

A NŐNEK minden sikerül

Tolnay, Turay, Páger és Pethegyi főszereplésével. Legujabb Magyar Világhíradó! És kizárólagos joggal csak nálunk METRO VILÁGHIRADÓ! Előadások kezdete: 5, 7 és 9

dásában a külpolitikai helyzetet vitatták meg, majd az egyes tárcák időszerű kérdéseiről tanácskoztak. Szóba került a minisztertanácson a képviselőház munkaprogramja is.

Elfogták a zsebtolvajt

Csütörtökön délután a nagyallo-más III osztályú várótermében egy ismeretlen férfi a nagy tolongásban kivette özvegy Györi Jánosné pénztárcáját, amelyben 2 pengő készpénz volt. Szerencsére a lopást egy ember észrevette, aki a zsebtolvajt, galléron ragadta és átadta az ügyeletes rendőrnek. A zsebtolvajt Kóródi Sándornak hívják, a lopást beismerte s így az eljárást megindították ellene.

Kisebb földrengést éreztek Egerben

Egerből jelentik: Egerben esütörtökön délelőtt 11 óra 15 perckor kisebb földrengést éreztek. A rengés egyetlen földmozgásban nyilvánult meg, amelyet hallható moraj kísért. Nehány házban a könyvtárban mozgó tárgyak elmozdultak helyükről.

A GYÖTRELMES fejfájás, fokozott ingerlékenység, nyomasztó levertség és gyakori álmatlanság mindazon eseteiben, amelyeket a rendetlen bélműködés és a rossz gyomoremésztés idéznek elő, a természetes FERENC JÓZSEF keserűvíz igen megbízható házi-szer, amelyet állandóan is lehet jó eredménnyel használni. Kérdezze meg orvosát!

METEOR MOZGÓ

Szombat és vasárnap! A bábajos nagysikerű magyar film Szelezky Zita, Szilassy László, Csontos Gyula, Vaszary Piri, Mihályffy Béla főszereplésével: **Bercsényi huszárok** Szépség, fiatalság, vidámság és szerelem! Előadások hétköznap: 5, 7 és 9 Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor

VIG-MOZI
A francia filmgyártás remeke!
Mussolini serleget
nyert művészi világfilm:
HULLÓ CSILLAGOK
Főszereplők: Victor Franzen, Louis Jouvet, Michel Simon, Madelainé Ozeray.
LEGUJABB VILÁGHIRADÓ!
Előadások kezdete: 5, 7 és 9 óra.

Most jelent meg
dr. DULIN ELEK miniszteri tanácsosnak, a m. kir. miniszterelnöki sajtóosztály helyettes vezetőjének h e z a g p ö t l ő k ö n y v e :
A Hatályos Magyar Sajtójog
A R A : című nagyszabású munka a megfelelő magyarázatokkal a Sajtókamara kiadásában. — Ez a mű nemcsak a sajtót és a jogásztársadalmat érdekli, hanem azokat a vállalatokat és intézményeket is, amelyeknek bármilyen kapcsolatuk van a sajtóhoz. 5 PENGŐ.

A P O L L O
FILMSZÍNHÁZ
Az idei szezon legötletesebb magyar vigjátéka:
A NŐNEK minden sikerül
Tolnay, Turay, Páger és Pethegyi főszereplésével.
Legujabb Magyar Világhíradó!
És kizárólagos joggal csak nálunk METRO VILÁGHIRADÓ!
Előadások kezdete: 5, 7 és 9

Az Ady Társaság nagyszabású kultúrelőadást rendez

Szép előadással szolgálja a magyar önismeretét, még közelebből Debrecen önismeretét az Ady-Társaság Hungarológiai osztálya.

A gazdag és változatos műsor a következő számokból áll: Elnöki megnyitó. Dr. b. Soó Rezső egyet. tanár, Magyar műveltség — debreceni műveltség. Dr. Gerencsér István piarista tanár, Magyar népdalok. A róm. kat. gimnázium ének kara. A debreceni táj, dr. Mendől Tibor egyet. magántanár. A rab, Nagy János piarista gimn. tanuló Debrecen népisége, dr. Balogh István muz. gyak. Magyar dalok, Tu

ba Elek ref. gimn. tanuló, zongorán kíséri: Veres Pál ref. gimn. tanuló. Veszendő műveltség, dr. Tóth Béla ref. gimn. tanár. Magyar népi énekek. A tiszántuli magyar népi nyelv, dr. Végh József ref. gimn. tanár. Szamosháti mese. A játékos magyar, dr. N. Bart ha Károly egy. m. tanár, Hortobágyi jelenetek. Záródal. Műsor ára 60 fillér. Az Ady Társaság igazjainak és tanulóknak 20 fillér. Az ünnepély hétfőn, május 27-én délután 6 órakor lesz a Kolégium disztermében.

Az összes festőküzletek 2-től tél 4-ig ZÁRVA maradnak.

Harminckilences bajtársak emlékűnnepélye

A volt 39-esek a május 26-iki, vasárnapi emlékűnnepén együttesen vesznek részt és együtt hódolnak hős elődeik emlékeinek. Az ünnepség sorrendje a következő: 1. Gyülekezés vasárnap reggel 7 órakor a Pavillon-laktanya előtt és megkoszorúzzák az emléktáblát. 2. 7 óra 30 perckor együtt oszlopban a Szent Anna, Batthyány Kossuth, Piac, Péterfia-utcákon a volt 3 as honvéd laktanya előtti emléktáblához vonulnak és megkoszorúzzák a 39-es emléktáblát.

3. A 3 as laktanya elől ugyancsak oszlopban vonulnak a 39-es emlék műhöz. Az emlékművet Klein László tábornok ünnepi beszéde után megkoszorúzzák, utána Szabó Imre szaval, majd együttesen eléneklik a Himnuszot. 4. Az emlékműtől a Stadionban vonulnak, hol résztvesznek az ott megrendezésre kerülő ünnepélyen. Az ünnepségre minden 39 est szerettel meghívja a 39 esek legénységi bajtársi csoportja.

Szigorító rendelkezések a cukorellátás szabályozására

M. kir. földmivelésügyi miniszter 156.900—1940. F. M. számú körrendelete a cukorellátásban, különösen az ipari célra felhasználható cukormennyisége tekintetében szigorító intézkedéseket vezetett be. E rendelet fontosabb intézkedéseit az alábbiakban hozom az érdekeltek tudomására.

A cukor ipari feldolgozásával és felhasználásával foglalkozó vállalatok és üzemek, tehát vendéglők, kávéházak, pensiók, kávémérések

kifőzések, koresmák és más vendéglátó ipari üzemek, továbbá cukrászok, pékek, cukorkakészítők stb. cukorellátásukat felére kell csökkenteni. E csökkentett cukorellátást visszamenőleg május 12-től kell életbeléptetni.

Kávékonzerv készítéséhez csak abban az esetben szabad cukrot kiutalni, ha az a honvédség számára és igazoltan honvédségirendelésre készül. A honvédségi közérkezésben résztvevő személyek fej adagja hetenként és személyenként 7 (hét) dkg. A katonai szolgálatra bevonultak cukorjegyét az illetékes körzeti írodába kell beszoigaltatni. Cserkész táborok, leventetáborok, gyermeküdülő telepek és hasonló intézmények külön cukorkiutalásra nem tarthatnak igényt. Cukorellátásukat akként kell megoldani, hogy a résztvevőknek az illetékes közérkezési irodában „Élelmezési kijelentőt” kell kérni s cukorjegyet a tábor, vagy telep helyén kell igényelni. Estélyek, lakodalmak, jótékonycélu teák és más összejövetelek számára cukrot kiutalni tilos. A cukorrendelet szerint a jegyrendszerrel kapcsolatos minden szabálytalanságot és kijátszást szigorú büntetéssel kell megtorolni. Polgármester,

HUNGÁRIA FILMSZÍNHÁZ

JOHN GRAFIELD
főszereplésével:

AZ ÜLDÖZÖTT

PÁRATLANULVÁLTOZATOS SZAGULDÓ TEMPÓ!

Legujabb Magyar Világhiradó!
Előadások kezdete: 5, 7 és 9.

Az „Új Magyar Otthon” lakás-művészeti kiállítását, melyet, mint ismeretes, az Országos Magyar Iparművészeti Társulat helyiségekben tartottak meg, nagyszámú, előkelő község látogatta. A mintaszerű lakosztályok mellett többek között egy ötletes, valóságos és praktikus falusi lakókonyha keltett különös érdeklődést. A látogatók e lakóhelyiségnél csodálhatták leginkább, miként lehet hozzáféréssel szerény viszonyok között is a célnak megfelelő otthon teremteni. A kiállító művészt banálisitástanításért és ötletes elgondolásáért a legbiztosabb szerencsekívánatok költik meg.

Kívánhatunk-e külön otthonot?

Minden szöglete békés boldogságot és melegséget áraszt! Tűzhelyéről finom leves, izletes sült és pompás kávéital illata terjeng. A jó kávéfőzéshez azonban kettő kívánatos: először megbízható kávéanyag, és pedig babkávét, vagy jófajta malátakávét, másodsor az olyan kiváló kávéfőző, mint a Franck-kávépótlék.

Ezt a „Cichorium Intybus” gyökereiből készítjük, melyet Sopron és Moson vármegyékben termeltetünk. E nemes növényt tehát hazánk földjének ősi ereje és a nap áldó sugara táplálja. A modern gyártási technika teszi viszont lehetővé, hogy a táplálkozás szolgálatába állíthatjuk mint Franck kávépótléket. Ez fokozza a kávéital zamatát és illatát, valamint szép, aranyosbarna színét. Ez az, ami a jó kávéitalban szeretünk.

A megbízhatóság ismertetőjele

